

Curtmetratges, una eina terapèutica

L'expressió audiovisual al servei dels pacients

Gemma Segura. Educa
 Sant Pere Claver Fundac

Els curtmetratges expliquen històries senzilles proposades i creades pels propis pacients mitjançant un medi que requereix d'un aprenentatge tècnic engrescador ja que han de fer servir un llenguatge audiovisual i crear les seves pròpies històries de ficció. Durant la gravació del curt és molt important veure les filmacions amb els pacients per poder-les comentar. El curt passa a ser un mirall dels nois i les noies, del procés de treball realitzat i dels canvis viscuts com a grup.

Aquest article pretén explicar el treball amb curtmetratges que professionals de l'**Hospital de Dia per a Adolescents** de Sant Pere Claver utilitza com a eina creativa i audiovisual amb els pacients al centre. Un recurs per recuperar i aprendre noves formes de relacionar-se amb les persones i el món que ens envolta.

"Ayudar a imaginar y a descubrir, a sugerir caminos que conduzcan a las preguntas que permiten que la persona tenga una apertura a la comprensión." (Leif, 1985).

Sovint, les persones que es tracten en els dispositius de salut mental tenen una manca d'empatia, la baixa tolerància a la frustració, la dificultat per entendre a les mateixes, la dificultat de trobar recursos per expressar el que senten o pensem en general, la manca de capacitat d'abstracció i representació. Tot plegat aquestes persones tinguin també moltes dificultats de relació i/o comunicació.

És per aquesta raó, que els professionals volem per dotar de recursos als pacients per millorar la seva capacitat d'interactuar amb la societat i el món que els envolta.

Molts d'aquests recursos es poden aprendre o recuperar mitjançant la participació en teràpies expressives com ara l'arteteràpia, l'escenoteràpia, la dansa-teràpia, etc. En aquest article parlarem només de la creació de curtmetratges; una eina que utilitzem a l'Hospital de Dia per a millorar la relació entre els nois i noies com a recurs terapèutic.

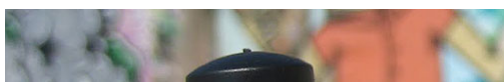
Aquesta activitat pretén afavorir l'expressió verbal, corporal, la capacitat d'autoobservació, la cooperació i el treball en equip. Els curtmetratges plantegen la possibilitat de treballar de manera més concreta a partir d'exercitar diferents nivells d'expressió com ara l'expressió verbal, l'expressió corporal i

l'expressió dramàtica o teatral, per poder arribar a exercitar la capacitat de simbolització (1). També el fet de l'enregistrament permet l'autoobservació i la posada en comú, tant dels aspectes més tècnics com dels més personals, aquests es reflecteixen en les actituds dels pacients en molts moments, com per exemple, la confecció dels guions o l'elecció dels rols assignats als personatges.

Aquesta activitat facilita el coneixement del món de la comunicació, de les seves formes de funcionament, gestió i producció. També l'adquisició dels coneixements i habilitats necessàries per a la creació de productes mediàtics escrits i audiovisuals que permeten obrir fronteres i aprendre noves competències. En definitiva, millorar la comunicació i la capacitat autocrítica, potenciar l'autoobservació, la creativitat, la cooperació i el treball en equip.

Com plantegem els curtmetratges

Els curtmetratges formen part d'un procés de treball on cal passar per cada una de les fases que permetran al grup començar una petita producció audiovisual.

1era. FASE: LLENGUATGE AUDIOVISUAL

"Aquesta activitat pretén afavorir l'expressió verbal, corporal, la capacitat d'autoobservació, la cooperació i el treball en equip"

És el treball previ abans de construir la història o ficció que es vol explicar, cal fer un anàlisi per saber quina idea volem explicar, concepte. Per altra banda, familiaritzar-se amb les paraules tècniques exemple; la càmera, els micròfons, el trípode, la perxa, etc. També inclou el llenguatge paraules tècniques del món audiovisual que serviran per denominar plans o accions correctament, com per exemple: tràveling, plans contraplans, atrezzo, etc... És convenient que abans de passar a la sessió el grup hagi incorporat el llenguatge audiovisual amb el qual es treballarà endavant.

2ona. FASE: CONSTRUCCIÓ DE LA HISTÒRIA I GUIÓ

Aquesta és l'espai reservat per pensar què és el que es vol explicar al curtmetratge. La idea és que el grup pugui acordar una proposta de qualsevol situació que es vulgui explicar, ja sigui per haver-la viscut o per haver-la escoltat en el seu entorn.

Pensar en una realitat pròxima, requereix treballar la capacitat de simbolitzar que l'aportació de cadascun d'ells transforma aquesta idea inicial en ficció, amb el repartiment de personatges i les característiques de cadascun d'ells ens trobarem que en alguns casos sorgeixen dificultats de diferència entre la ficció i la realitat.

És important que la història tingui un inici i un final clar i tenir en compte les escenes, a fi de crear una història fàcil d'entendre amb un inici, nus i final. Així es promou amb els nois la capacitat d'estructurar i ordenar idees.

3era. FASE: GRAVACIÓ i VISIONAT

És la darrera fase una vegada ja hem estructurat la història. En aquesta fase de producció audiovisual, es reflexa el treball realitzat i es percep com no és tan heterogeni, sinó que existeix un concepte clar que ens orienta l'execució del curt.

Durant la gravació del curt és molt important veure les filmacions dels participants per poder-les comentar. El curt passa a ser un mirall dels nois i del procés de treball realitzat i dels canvis viscuts com a grup.

"La educación creativa es el acto de acompañar a alguien en su búsqueda de expresión... cuya meta es desarrollar actitudes creativas que llevarán a vivir plena y auténticamente." Ryan (1986).

1.- [psic] Mecanisme mental que consisteix en la representació d'una idea, un objecte o una qualitat per uns altres

Llegeix més articles a **"la càpsula"**

Visita el web de **Sant Pere Claver - Fundació Sanitària**

Visita el web de **l'Hospital de Dia per a Adolescents**

C. Vila i Vilà, 16 08004 Barcelona | Tel. 93 442 39 03

info@spcsalut.org | www.spcsalut.org